

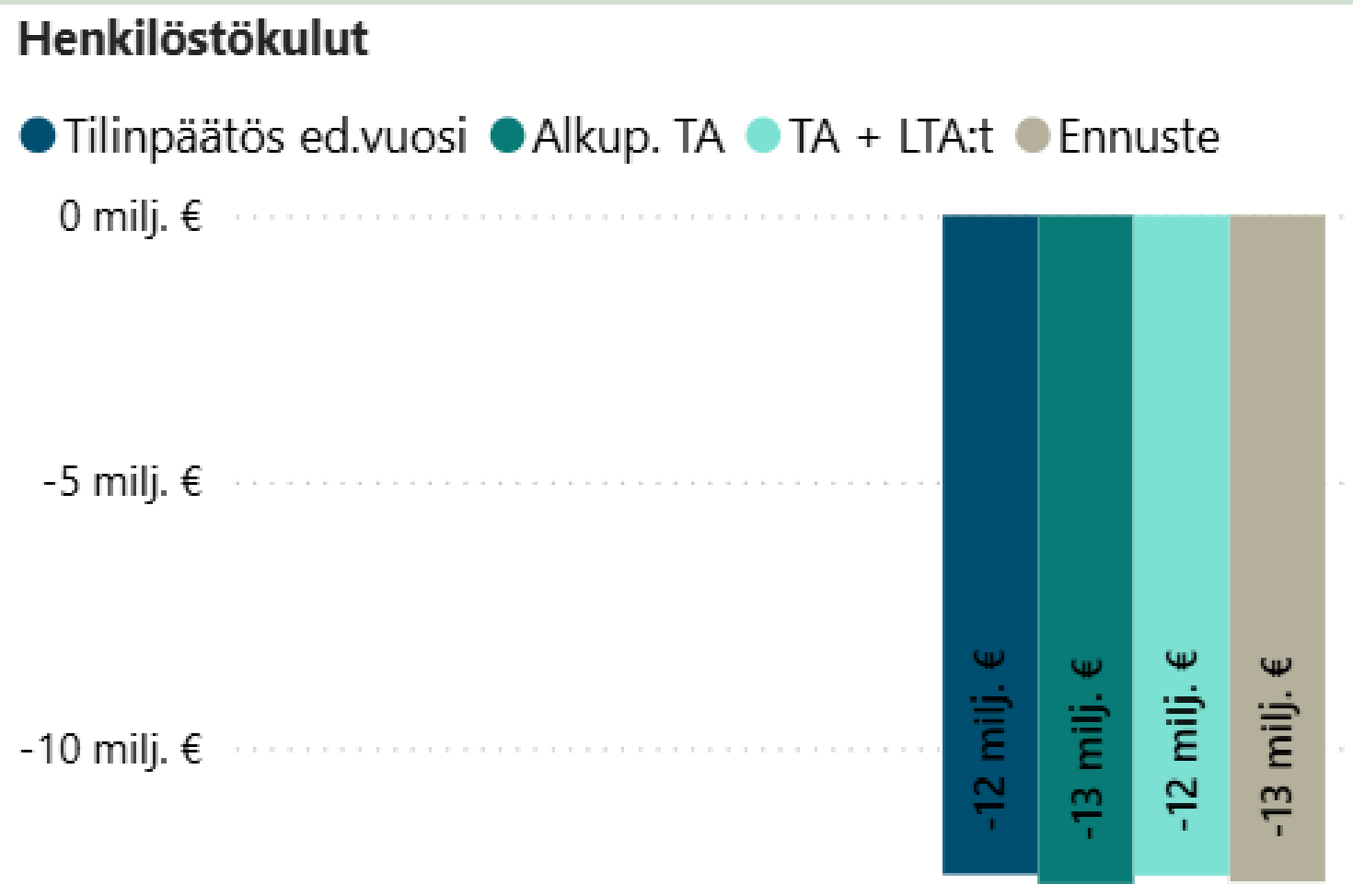
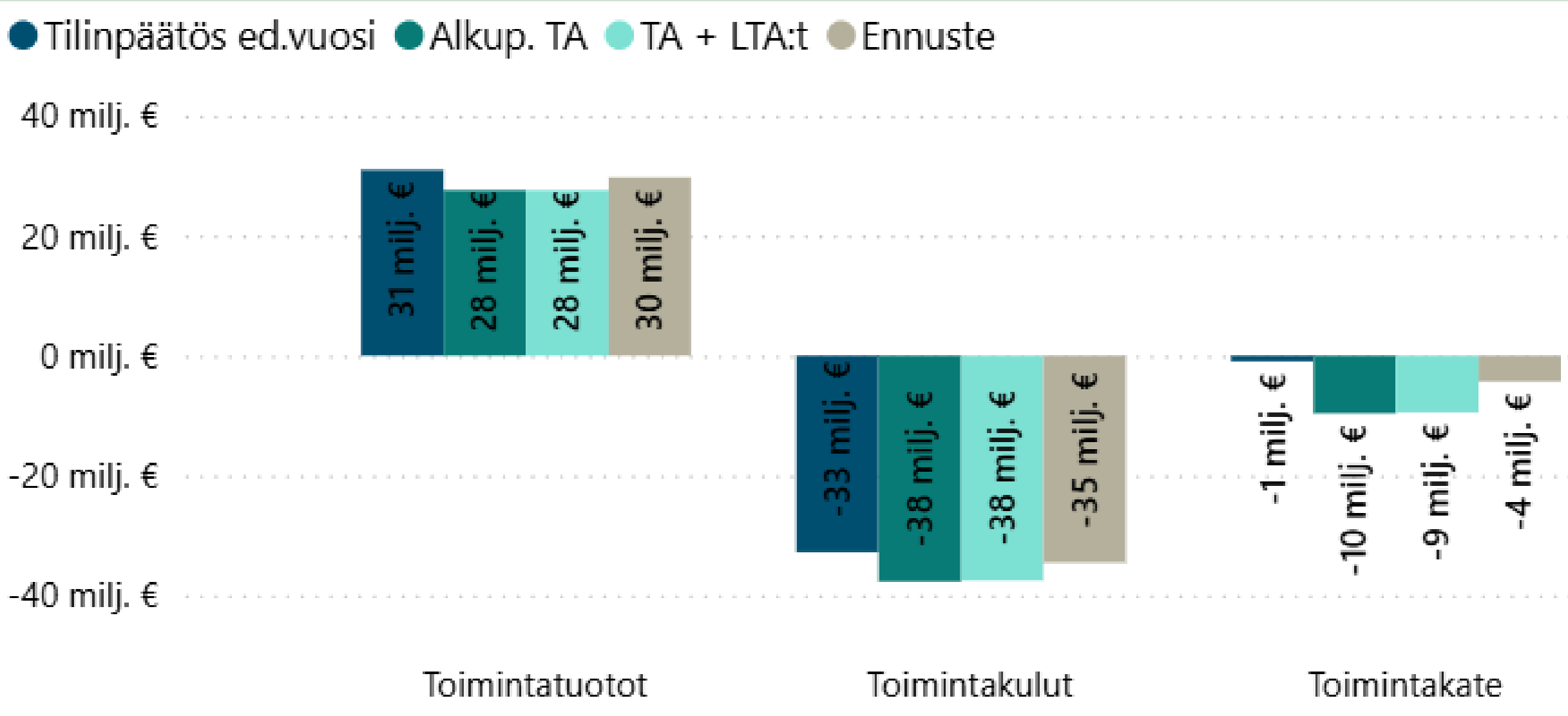
Kaupunki- ympäristön palvelualue

Seurantaraportti
Tammi-kesäkuu 2026

Kaupunkiympäristölautakunta
8.9.2026

Palvelualuejohtajan katsaus

INVESTOINTIMENOT
TOTEUMA-ASTE 30.6.

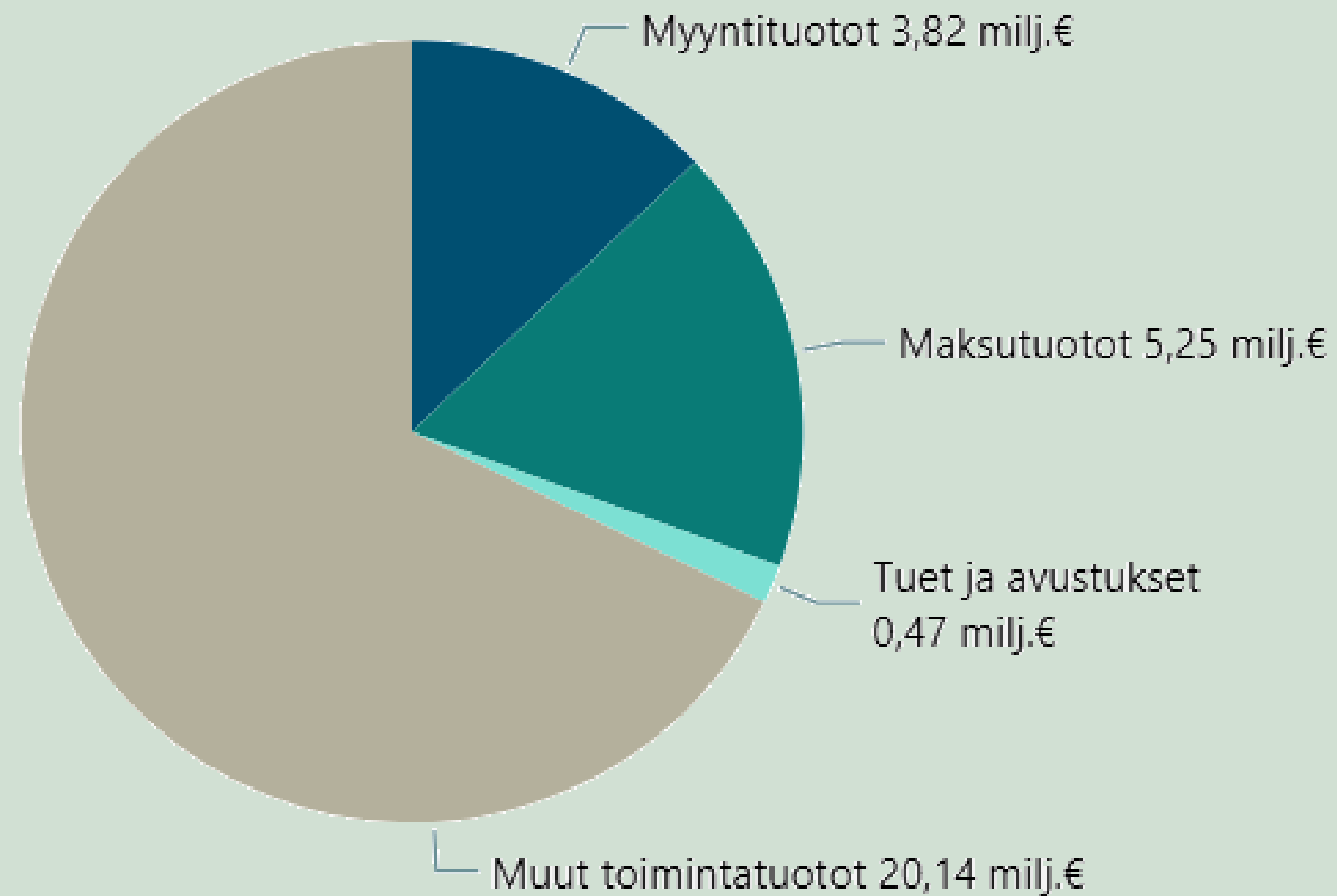
KIINTEÄ OMAISUUS
27,4 %
JULKINEN
KÄYTTÖOMAISUUS
21,2 %

Palvelutoiminnan kuvaus

- Fazer Oy teki investointipäätöksen heinäkuussa 2025 440 milj. euron suklaatehtaan rakentamisesta Lahteen. Kauppa tontista tehtiin välittömästi tämän jälkeen. Työt tontilla alkoivat heti. Tehtaan kiivain rakentamisvaihe on 2027-2028 taitteessa. Tehdasrakennus on pääosin valmis työt jatkuvat koneistamisella. Tuotanto alkaa 2028 alkuvuodesta.
- Day Onen noin 1.2 mrd. euron datakeskushanke Kiveriöön varmistui. Kohteen pääurakoitsijaksi valittiin SRV. Alueen vanhat rakennukset ovat purettu ja maanrakennustyöt pääosin tehty. Datakeskuksen ensimmäisen vaiheen rakennustyöt ovat käynnissä. Ensimmäisen vaiheen käyttöönotto 2027 loppuvuodesta.
- Kunnossapidon alueurakoiden kuluvan hoitovuoden talousennuste on ylijäämäinen, n. 1,8 milj. euroa
- Pippon eteläosan kunnallisteknisten töiden urakoitsija valittu. Alueen puuston hakkuut ja pintamaan poisto käynnistetty. Urakkahinta tavoitteen mukainen. Työ valmistuu 2028 alkuvuodesta.
- Eläinlääkintähuoltolain muutoksen myötä myös eläinlääkinnän järjestäminen on muuttunut. Talouden osalta suunniteltua tasoa ei ole vielä saavutettu. Uusi päivystysmalli on käytössä. Päivystysaikaiset potilasmäärät ovat noin kuusinkertaistuneet.
- Marraskuussa 2025 ratkenneen Europan 18 -kilpailun pohjalta laadittu Urheilukeskuksen ideasuunnitelma keskustavision jatkoksi valmistui helmikuussa ja esiteltiin päättäjille, kaupungin johdolle ja asukkaille. Toteutuksen 1. vaiheeseen anottiin EU-rahoitusta. Vesiliikuntakeskuksen asemakaavan muutos on vireillä tilakeskuksen hankesuunnitelman mukaisesti.

Talouden ennuste ja poikkeamat

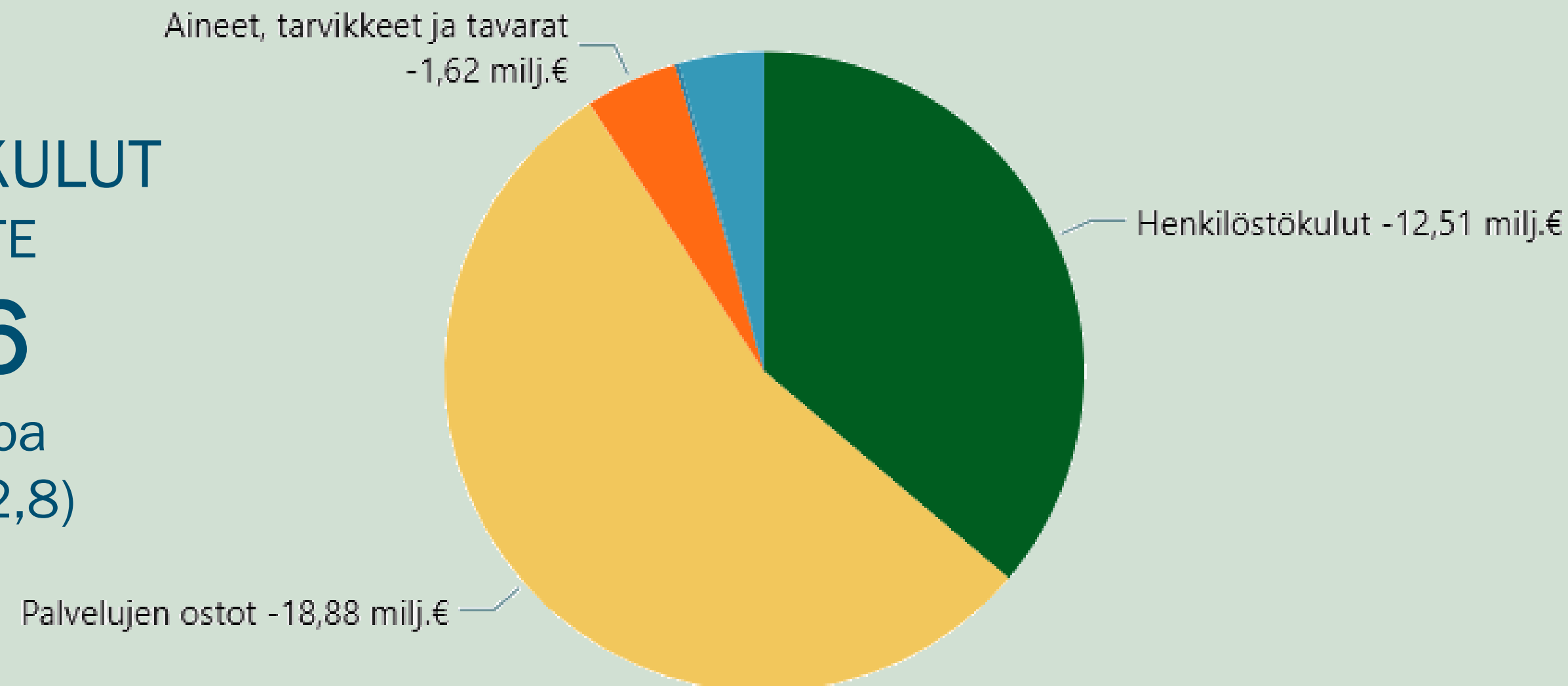
TOIMINTATUOTOT
ENNUSTE
29,7
milj. euroa
(2025: 31,0)

Talouden kuvaus

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarviota suurempina. Vuokratuottojen tason ennustetaan olevan arvioitua korkeampi ja kaivuumaksuja kertyvän arvioitua enemmän. Toimintatuottojen ennuste on 29,7 milj. euroa.
- Toimintakulujen ennustetaan alittavan talousarvion. Eläinlääkinnän osalta on riski talousarvion ylityksestä, mutta esim. kunnossapidon palvelujen ostojen arvioidaan jäävän alle talousarvion. Toimintakulujen ennuste on 34,6 milj. euroa.

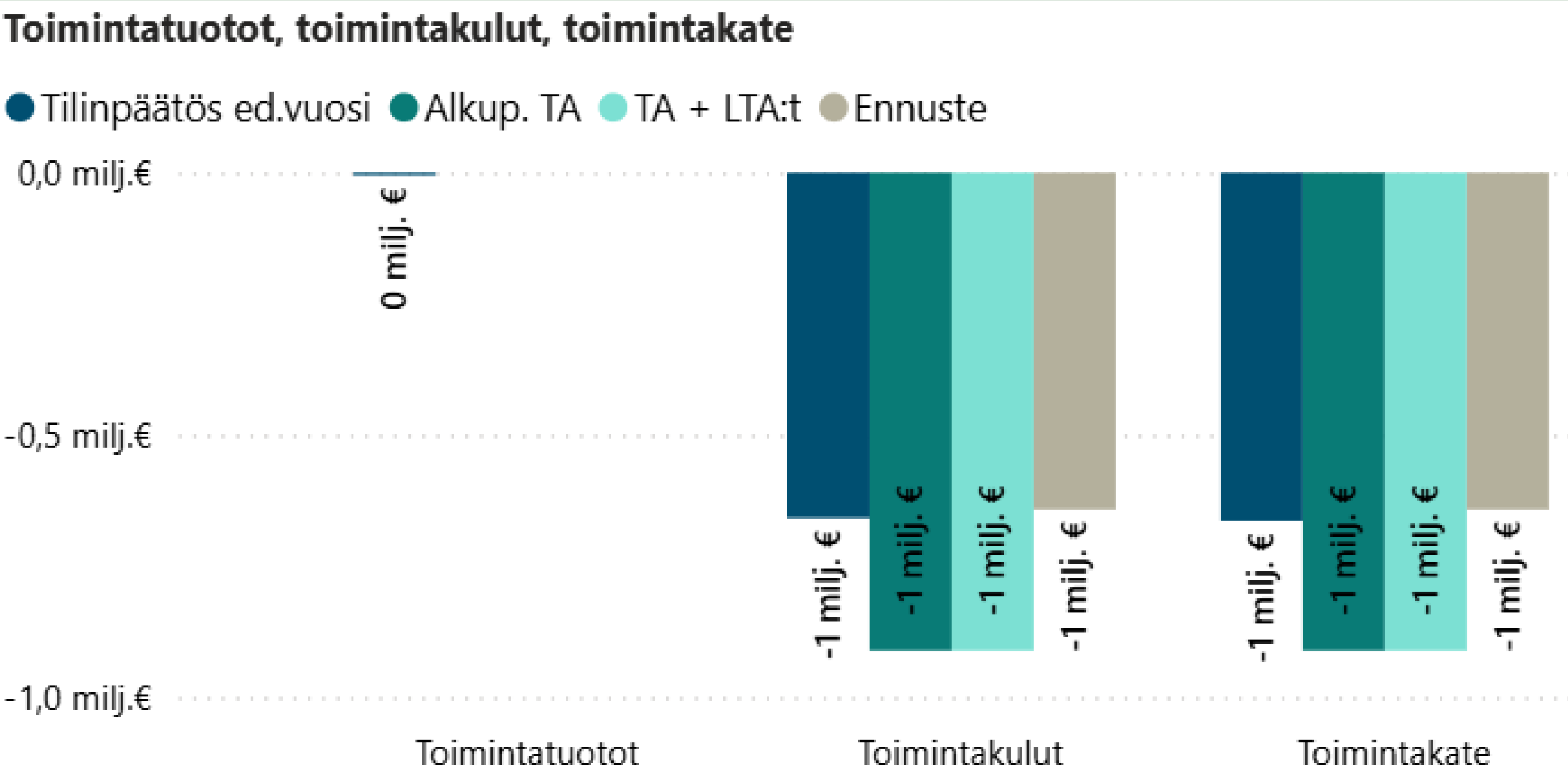
TOIMINTAKULUT
ENNUSTE
34,6
milj. euroa
(2025: 32,8)

TOIMINTATUOTOT
POIKKEAMA
2,1
milj. euroa

TOIMINTAKULUT
POIKKEAMA
-3,0
milj. euroa

Kaupunkiympäristön yhteiset

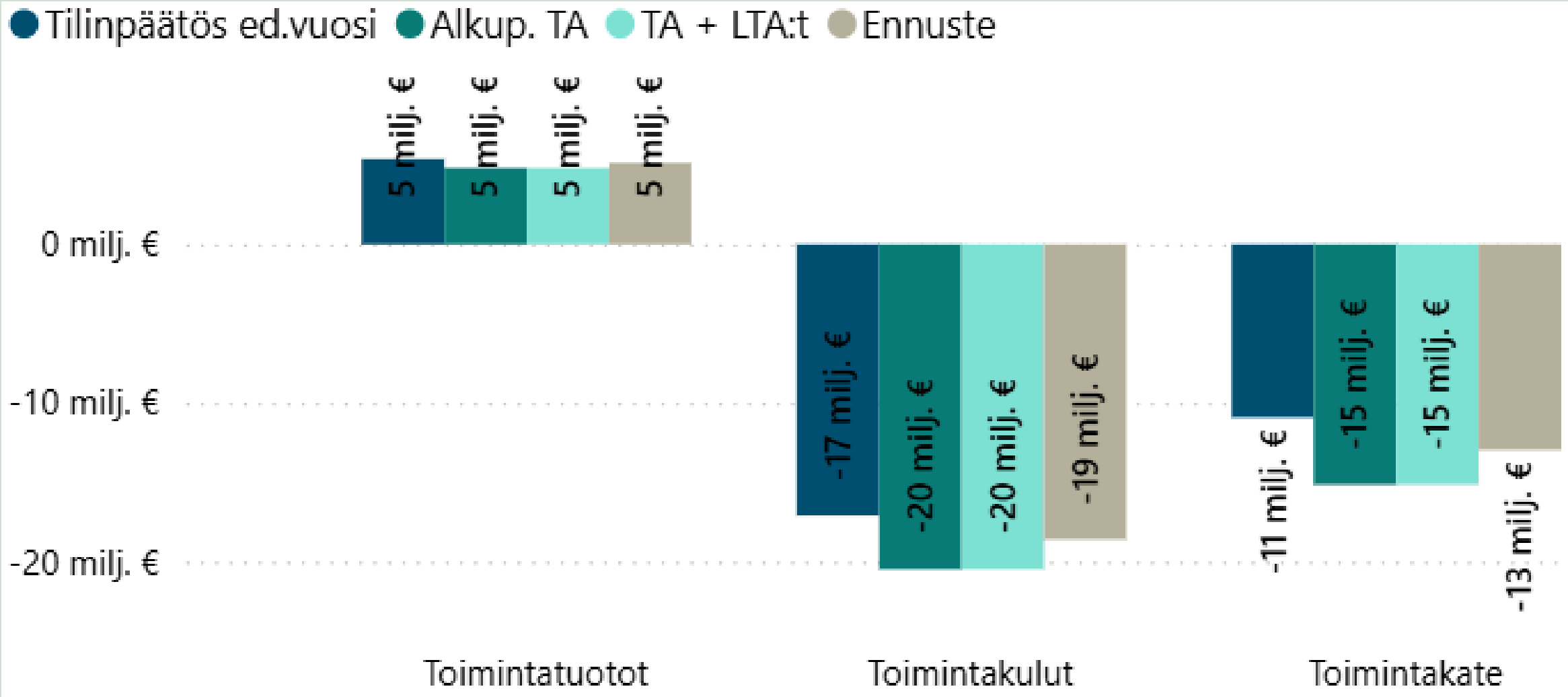
Palvelutoiminnan kuvaus

- Kaupunkiympäristölautakunta päätti tammikuussa 2026 käyttösuunnitelman yhteydessä kaupunkiympäristön palvelualueelle kohdistuvista käyttömeno- ja henkilöstösopeutuksista syksyn 2025 yt-neuvottelujen tuloksena. Käyttömenosäästöt ovat n. 0,4 milj. euroa ja henkilöstösäästöt ovat n. 0,6 milj. euroa vuodelle 2026. Kaupunkiympäristön palvelualueen henkilöstömäärä vähenee 21 htv:llä. Samassa yhteydessä päätettiin organisaatiomuutoksesta, jossa yksiköiden määrää vähennettiin, tehtäviä siirrettiin yksiköiden välillä ja sisällä sekä tehtäväkuvia muutettiin toiminnan sopeuttamiseksi vastaamaan niukentuneita henkilöresursseja.

Talouden kuvaus

- Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,3 milj. euroa talousarviota pienempinä. Määrärahat sisältävät palvelualueen varautumisen.

Kaupunkitekniikan vastuualue

KUNNOSSAPIDON
ePALAUTTEET Q1
2 090 kpl
(lisäystä 2025: 511 kpl)

JULKISEN KÄYTTÖOMAISUUDEN
TYÖOHJELMAN TOTEUMA
7,7 milj. euroa
(ennuste: 28,97 milj.; alitus/liikkumavara 1,6 milj.)

YLEISTEN ALUEIDEN
LUPAMÄÄRÄ
476 kpl
(2025: 569 kpl)

YLEISTEN ALUEIDEN
TULOT
2 037 904 euroa
(- 1 984 196 euroa vuositavoitteeseen)

Palvelutoiminnan kuvaus

- Järjestämistapaselvitys on valmistunut, tunnistettuja kehittämiskohteita edistetään palvelualueatasoisella jatkoprojektilla
- Ulkovalaistuksen tarveselvityksen esiversion toteutus syksyllä 2026
- Niemen sataman 2-4 telakointialueiden saneeraus, sekä Teivaan vierasvenelaiturin uusimiset ovat käynnissä
- Tiedolla johtamisen-projekti etenee aikataulussa. Tiketöintijärjestelmän käyttöönottoa edistetään yhteistyössä Lahti-Pisteen ja digitalisaatioasiantuntijan kanssa.
- Kurturuuden biologinen torjunta –hanke aktivoituu kesällä
- Riskit ja niiden seuranta
 - Kaikkien neljän kunnossapidon alueurakan kuluvaan hoitovuoden talousennuste on ylijäämäinen, jopa 1,8 milj. euroa
 - Julkisen käyttöomaisuuden hankkeiden urakkahinnat toteutuneet hyvällä tasolla budjetoituun verrattuna
 - Tulojen toteutuminen vahvalla kasvu-uralla, alkuvuodesta positiivisina tulokertyminä, joihin ei ole varauduttu, ovat Pippo 3 hankealueen puuston poiston tulot ja vuodelta 2025 kuluvalle vuodelle kirjautuvat kuitukaapeloinnin kaivulupamaksut (ns. kertaeriä). Kadunvarrenpysäköintin tuloissa ennustetaan vuoden 2025 tasoa. Korttimaksamisen taso on pysynyt 3 %:ssa.

Talouden kuvaus

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa talousarviota suurempina. Ennusteeseen vaikuttavat positiivisesti kadunvarsipysäköinnin tuotot, kaivuumaksut sekä pysäköintivirhemaksut.

Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 1,9 milj. euroa talousarviota pienempinä. Erityisesti kunnossapidon palvelujen ostojen arvioidaan jäävän alle talousarvion.

Kaupunkitekniikan vastuualue

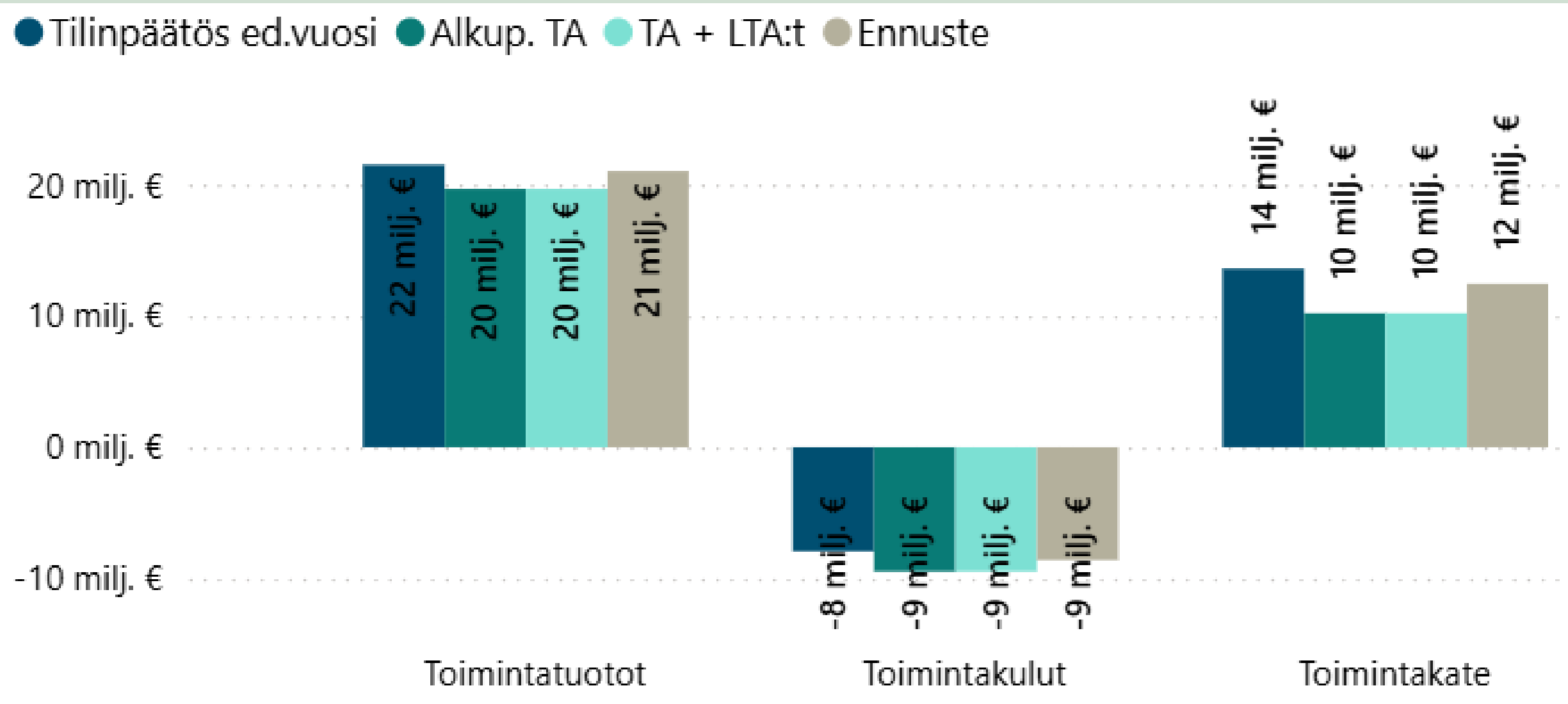
- Kunnossapidon talousennuste, palvelujen ostot
 - budjetti 14 940 000 euroa
 - toteuma 5 279 000 euroa
 - ennuste 13 100 000 euroa
- Kunnossapidon ePalautteet 2 090 kpl (v. 2025: 1 579 kpl; muutos: +32 %)
- Kunnossapidon alueurakoihin on määrätty tarkastelujaksolla yhdeksän sakkoa; yht. 57.500,00 €
- Omaisuushallintarekisterin tilanne: Rekisterin tasoa tarkastellaan kriittisesti, jotta se palvelee mahdollisimman hyvin kunnossapidon tarpeita. Rekisteriin on hankittu seuraavat isot kokonaisuudet ulkopuolisilta toimittajilta: liikennemerkit, liikennevalot ja kaiteet/aidat.
- Alueiden käytön hallinnan tulot (tavoite/tilanne/ennuste)
 - Maa- ja vesialueiden vuokrat 345 700 euroa/226 567 euroa / 400 000 euroa
 - Kaivulupien maksut 168 300 euroa/ 171 983 euroa / 250 000 euroa
 - Kadunvarsipysäköintitulot 2 360 300 euroa/1 153 088 euroa/2 500 000 euroa
 - Pysäköintivirhemaksut 742 200 euroa/435 874 euroa/ 900 000 euroa
 - Satamatulot 347 100 euroa/ 226 567euroa/ 366 800 euroa
 - Terassit (kaupunki +satama) 58 500 euroa / 438 euroa / 58 500 euroa
 - Tulot yhteensä 4 022 100 euroa/ 2 037 904 euroa / 4 475 300 euroa

- Yleisten alueiden lupia yhteensä 476 kpl / 2025: 569 kpl jakaantuen
 - Kaivuluvat 156 kpl / 2025: 71 kpl
 - Muut yleisten alueiden luvat (tapahtumat, rakennustyömaat, siirtolavat jne.) 340 kpl / 2025 498 kpl
- Pysäköintivirhepäästösten määrä 7797 kpl / 2025 6233 kpl. Ajoneuvosiirtojen määrä 227 kpl / 2025 273 kpl
- Rakentaminen, julkisen käyttöomaisuuden menot
 - Budjetti 30 573 000 euroa
 - Toteuma 7 736 917 euroa
 - Ennuste 28 969 229 euroa
 - Liikkumavara 1 603 770 euroa
 - Toteumaennuste sisältää Pässinsillan rakentamisen ja Niemen satama-alueen uudistamisen talousarvion mukaiset kustannukset (0,7 + 2,4 milj.). Molemmissa hankkeissa suunnitteluvaihe on kestänyt arvioitua kauemmin, joten varaukset eivät toteudu täysimääräisinä. Lisääntyvän liikkumavaran tarkkaa euromäärää ei kuitenkaan tässä vaiheessa pystytä arvioimaan.
- Rakennustyömaan turvallisuusvastuissa rakentamisen ja kunnossapidon osalta ei haasteita, vakiintunut toimintamalli auttaa. Palveluiden vastaamisessa muuttuneen kulutuspalvelulain vaatimukseen on käynnissä prosessien ja työtapojen tarkastelu. Vastuualueella työssä apuna konsultti.

Kaupunkitekniikan vastuualue

- Julkisen käyttöomaisuuden hankkeet
 - Suomi liikkeelle hankekokonaisuudesta jää toteuttamatta Kausantien ja Keskustien risteysalueen parantaminen katusuunnitelmasta tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelyajasta johtuen. Muilta osin hankkeet ovat käynnissä, eikä kustannuksissa ole ylityspainetta talousarvioon verrattuna. Elohopea- ja suurpainenatrium*-valaisimia muutetaan LED-valaisimiksi 1.846 kpl. Valaisimia jää vielä n 20.000 kpl.
 - Launeen keskuspuiston perusparantamiseen on saatu OKM:n myöntämää lähiliikuntapaikka avustusta 250 000 euroa. Työt alueella ovat käynnistyneet suunnitellusti.
 - Laakso-Nikkilän meluvalli valmistuu suunnitellun aikataulun mukaisesti. Hankkeelle on myönnetty asuinalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen avustusta (ARA) 30% hankkeen toteutuneista kustannuksista.
 - Pässinsillan toteutuminen kuluvan vuoden aikana on epätodennäköistä, suunnittelijaa ei ole kiinnitetty vielä hankkeelle arkkitehtikilpailun jälkeen

Kaupunkisuunnittelun vastuualue

PIENTALONTTIENTEN
LUOVUTUS
9 kpl
(Tavoite: 50)

YRITYS- JA LIIKETONTTIENTEN
LUOVUTUS
7149 k-m²

EHDOTUSVAIHEEN
ASEMAKAAVAT
4 kpl

MYÖNNETTYT SJOITTAMIS- JA
POIKKEAMISLUVAT
8 kpl

Palvelutoiminnan kuvaus

- Kaupunkisuunnittelussa henkilöstömäärä väheni yt-menettelyn seurauksena. Samassa yhteydessä tehdyn organisaatiomuutoksen tuloksena Yleiskaava- ja Asemakaavayksiköt yhdistettiin uudeksi Kaavoitusyksiköksi. Lisäksi tehtiin lukuisia pienempiä organisaatiomuutoksia ja tehtävien tarkistuksia. Henkilöstön sopeuttaminen uuteen organisaatioon on vielä osin kesken.
- Yksikön suoriutumista sekä toiminallisissa että taloudellisissa tavoitteissa seurataan johtoryhmän toimesta vuosineljänneksittäin erillisellä mittaroinnilla.
- Tammi-kesäkuussa kaupunkiympäristölautakunta asetti nähtäville 4 asemakaavaehdotusta ja asemakaavaluonnoksia on ollut nähtävillä 10 kpl. Valtuusto hyväksyi 11 asemakaavaa, joista 9 on saanut lainvoiman. Vuoden aikana on yhdestä kaavasta valittu. Lainvimaistuneiden kaavojen joukossa olivat mm. Karistonmäen ja Pippon eteläosan asemakaavat. Vuoden 2026 seurattavat ja uudet asemakaavatyöt käsiteltiin 13.1.2026 Kaupunkiympäristön yhteisessä aloitustilaisuudessa, jossa tunnistettiin selvitystarpeita ja joiden perusteella selvityksiä on käynnistetty.
- Pippon eteläosan kunnallistekninen rakentaminen on kilpailutettu ja urakoitsija valittu. Rakentamistyöt alkoivat kesäkuussa ja niiden on määrä valmistua 2028 vuoden loppuun mennessä.
- Maanvuokratulot (ulkoiset) tammi-kesäkuu 8 500 036 euroa.

Talouden kuvaus

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 1,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Vuokratuottoja arvioidaan kertyvän talousarviota enemmän.

Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,9 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Kaupunkisuunnittelun vastuualue

- Suunnittelu käynnistynyt MAL sopimuskauden 2024-2027 pienistä valtion kanssa yhteisrahoitteisista (50/50) parantamishankkeista Lahden hankkeet MT140 jk/pp-väylän jatko Jokimaan yrityspuistoon, Pippon liikennejärjestelyjen perusparannus ja Lahti-Pennala kevyenliikenteenväylän suunnittelu sekä vielä käynnistymätön asemanseudun liityntäpysäköintilaitos,. Hankkeiden kustannusvaikutus kunnille n. 5,6 milj. euroa ja valtio 4,6 milj. euroa).
- Keskustavisio 2040 kärkihankkeiden suunnittelu meneillään: Keskustan pysäkkikokeilu, Kauppatorin kehittäminen, Urheilukeskus ja Kisapuisto. Torille käynnistettiin hissirakennusten ulkoasun parantamiseksi arkkitehtuurikilpailu kutsukilpailuna. Pysäkkikokeilu alkaa elokuussa. Seurannan suunnittelu käynnissä.
- Lautakunnan tekemästä Hämeenkatu 24 ostopäätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen.
- Lahti on mukana RYHTI Kaava 2 –kehityshankkeessa, jota vetää Jyväskylän kaupunki. Rahoitus saatu haettua pienempänä (17.6.2026) Trimble Locus kaavaosan käyttöönottohankkeeseen, jota Lahden kaupunki vetää.
- Kaavoituskatsaus on laadittu ja jaettu kotitalouksiin, hyvät kyselytulokset julkaisun näkyvyydestä.
- Kaupunkiympäristön sisäisen yhteistyön rakenteiden kehitystyö asemakaavaprosessissa jatkui. Kesäkuussa muodostettiin kolme monialaista asemakaavatyöryhmää valmistelun yhteistyön tueksi.
- Kaupunkisuunnittelun asiantuntijat osallistuivat LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun keskustakampuksen strategisen sijaintiselvityksen valmisteluun sekä Bloomberg LSE ECLI – koulutukseen, jossa tapaustutkimuskohteena oli keskustakampus ja kaupungin elinvoima.
- Kaupunkisuunnittelun yleisötilaisuuksia järjestettiin tammi-kesäkuussa 15 kpl ja niihin osallistui noin 650 ihmistä. Tämän lisäksi kaupunkisuunnittelun vuorovaikutussuunnittelijat olivat yhteiskehittämässä useita muiden palvelualueiden vuorovaikutusprosesseja, kuten talouden suunnittelun asukaspaneelia, aluepalveluohjelman- ja pysäkkikokeilun suunnittelua. Kaupunkisuunnittelua tehdään tutuksi vuosittain myös Raksa-messuilla ja opiskelijatapahtumissa. Verkossa OmaLahti –sivustolla toteutettiin kevään aikana 16 projektia, joissa oli 1141 osallistujaa. Sivustolle saatiin yli 900 uutta rekisteröitynyttä.
- Lahden suunta –prosessin kehittämisen myötä yleiskaava ja kestävä kaupunkiliikkumisen ohjelma on erotettu omiksi prosesseikseen ja Lahden suunta nimestä on luovuttu. Yleiskaavoituksessa on laadinnassa viitesuunnitelmia muutosalueille, sekä eri teemaisia tarkasteluja vuonna 2027 käynnistyvää yleiskaavakierrosta varten.

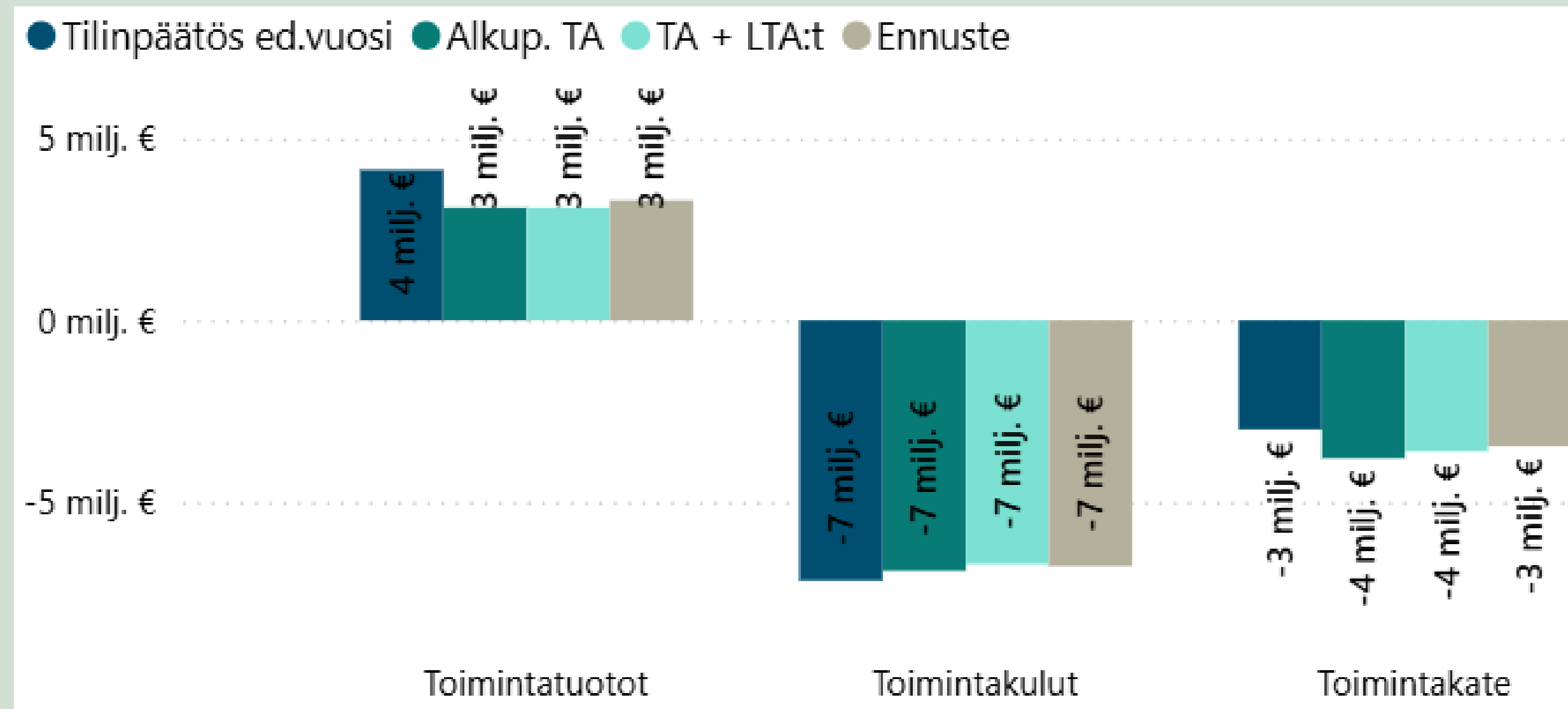
- Arrajärven ja Arrajoen rantaosayleiskaavan selvitysaineistot ovat täydentyneet luontotietojen osalta ja kaavaluonnosta valmistellaan.
- Kaavoituksen ja maapolitiikan sekä Kunnallistekniikan tiedolla johtamista tukevan Lahden totusohjelman (LaTo) ensimmäinen versio otettu testausvaiheen.
- VT12 Joutjärvi-Uusikylä kaupunki osallistunut valtion tiesuunnitelman valmisteluun, Suunnitelmaehdotus viimeistelyvaiheessa. Kustannusjakoesitys tuodaan päätettäväksi elosyyskuussa.
- Kiinteistöveroprojektin osalta päästiin huhtikuun alussa liikkeelle uuden työryhmän osalta ja kesäkuun loppuun on tarkastettu 88 omakotitaloa, 32 talousrakennusta ja yksi teollisuusrakennus. Lisäys verotettavaan pinta-alaan kohteista on yhteensä + 623 neliötä. Työtä tehdään omien muiden töiden ohella noin päivä viikossa.
- Aleksanterinkadun vähähiilisen asfaltoinnin kokeilun ja tutkimuksen valmistelu, koordinointi ja toteutus yhteistyössä kaupunkitekniikan vastuualueen, Peabin, LUT:in ja RAKI-hankkeen kanssa. Asfaltoinnissa saavutettiin kantavassa kerroksessa n. -92 % päästövähennys ja kulutuskerroksessa n. 56 % päästövähennys perinteiseen asfalttiin verrattuna.
- Lahti on ollut mukana kolmivuotisessa uusiomaarakentamisen UUMA5-ohjelmassa. Kiertotalousasiantuntija on osallistunut toimintaan hallintoryhmän ja ohjausryhmän jäsenenä sekä työpaketin 3 puheenjohtajana. Kyseisessä työpaketissa on kehitetty kiertotaloutta, vähähiilisyyttä ja uusiomateriaalien käyttöä tukevia hankintakriteereitä infrarakentamisen suunnittelun ja rakentamisen hankintoihin. Kriteerit ovat saatavilla kansallisesta kriteeripankista.
- Kiertotalousasiantuntija on osallistunut Lahden seudun rakentamisen kiertotalousklusterin toiminnan käynnistämiseen sekä hankkeen ohjausryhmän sekä klusterin johtoryhmän jäsenenä.
- Lahti on ollut mukana RYTV-hankeohjelman maamassatiedon vakiointiprojektissa. Projektin lopputuloksena luotiin kansallinen malli vakioituneen massatiedon hyödyntämiseen mahdollistaen avoimien rajapintojen avulla massatiedon jakaminen ja yhteensovittaminen toimijoiden kesken ohjelmistoriippumattomasti.

Kaupunkisuunnittelun vastuualue

- Lahti on mukana VARKE:n asumisneuvonnan viisivuotisessa projektissa. Projektin ajaksi palkattiin kolmas asumisneuvoja. Vuodelle 2026 avustus on 30% toiminnan kokonaiskustannuksista (Alun perin valtionavustus oli 80%) sisältäen henkilöstökulut. Projektin tavoitteena toiminnan lakisääteistäminen. Toimintaa koordinoidaan yhdessä Lahden Talojen/hankeryhmän kanssa. Lahden Talot osallistuu toiminnan kustannuksiin 1/3 osuudella jäljellejäävistä kustannuksista.
- Lahti osallistuu pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelmaan HVAn kanssa vuosille 2025 –2027. Hankkeen rahoitus tulee 80 % YM:ltä ja hankkeen työpanos muodostuu olemassa olevan henkilöstöresurssin siirtämisestä (pääosin asuntoasiainpäällikön ja asumisneuvojen). Hankkeen tavoitteena on löytää keinot pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseksi Lahdessa. Tavoitteena palveluiden ja toimintojen yhteiskehittäminen HVA:n kanssa. Hankkeen väliseminaari järjestettiin 22.4 Lahden kaupungintalolla.
- Ikääntyneiden asumisen suunnitelman laatiminen on käynnistynyt. Aihetta käsittelevä työpaja pidetty 18.5. ja suunnitelmaa esiteltiin vanhusneuvostolle 19.5.2026.
- LUT/LAB, Lahden rakentajain yhdistys ja Lahden kaupungin yhteinen kilpailu kestävän kaupunkisuunnittelun opiskelijoille aiheena ”Ikäystävällinen Metsäkangas” toteutettiin alkuvuodesta. Kolme parasta työtä palkittiin Raksa - messuilla.
- Asuntoasiainpäällikkö on osallistunut VM:n kokoaman Kansallisen segregaatiorjumentorjuman toimintasuunnitelman kokoamisesta vastaavan valmisteluryhmän sihteeristön työhön Lahden, Jyväskylän ja Kuopion kaupunkien yhteisesti nimittämänä jäsenenä.
- Lahden kaupunki on osallistunut loppu- ja alkuvuoden aikana RAKLI:n ”Asuinalueiden kehittäminen ja turvallisuus” -klinikoihin kohdealueenaan Rakokivi.

- Lahden kaupunki osallistui RAKLI:n Asemakaavojen ja rakennuslupien läpimenoajat selvitykseen yhdessä 10 muun kaupungin kanssa. Lahti oli viiden vuoden mediaanin perusteella tutkimuskuntien hitain kaavoittaja kuitenkin siten, että Lahti oli viiden vuoden tarkastelujakson aikana –23 toiseksi nopein kun taasen –24 hitain.
- Kisapuiston asemakaavan kolme luonnosvaihtoehtoa oli nähtävillä helmi-maaliskuussa ja niitä esiteltiin yleisötilaisuudessa 27.2.2026. Nähtävilläolon päätyttyä työstettiin kaksi vaihtoehtoa, jota esiteltiin päättäjille kesäkuussa.
- Urheilukeskuksen ideasuunnittelu jatkui kansainvälinen Europan 18 -kilpailun voittaneen ja toiseksi tulleen tiimin kanssa. Strategista suunnitelmaa esiteltiin päättäjille ja kaupungin johdolle, sekä yleisötilaisuudessa helmikuun aikana. Suunnitelman ensimmäisen vaiheen toteuttamiseksi anottiin EUI-rahoitusta 15.6.2026 yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun, Lahti Energian ja Salpausselkä Geoparkin kanssa. Rahoituspäätös saadaan 11/2026.
- Vesiliikuntakeskuksen hanketta varten tarpeellinen asemakaavan muutos on luonnosvaiheessa ja sitä valmistellaan Tilakeskuksen hankesuunnitelman mukaisesti.
- Metsien hoito ja käyttöperiaatteet- sekä Luonnonsuojeluohjelma hyväksyttiin kevään aikana.
- KHO ratkaisi Lahden kaupungin ja Teboilin välisen vuokrasopimuksen jatkamista koskeneen erimielisyyden kaupungin eduksi
- Maastomittaukset 186 kpl (valmistuneet tehtävät)
- Kauppapalvelun tuotteet: 873 kpl, tulot 27 803 euroa

Rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualue

RAKENTAMISLAIN MUKAISET
LUVAT
294

(Vuositavoite: 900)

Palvelutoiminnan kuvaus

- Vastuualueella on tapahtunut merkittäviä muutoksia henkilöstön, myös esihenkilötason henkilövaihdosten, siirtojen, irtisanomisten sekä eläköitymisten myötä. Myös organisaatiossa on toteutettu uudelleenjärjestelyjä. Henkilöstöä on organisoitu uudelleen vastaamaan paremmin muuttuneita tarpeita ja varmistamaan toiminnan sujuvuus sekä tehokkuus muuttuneessa toimintaympäristössä. Henkilöstön organisointia tehdään henkilöstösuunnitelman mukaisesti vastaamaan organisaatiouudistusta.
- Lausuntokierroksella oleva rakennusvalvontauudistus supistui koskemaan rakennuttajavalvonnan laajentamista asuinrakentamiseen ja katselmusten suorittamista etäyhteyksin. Muutoksilla ei nähdä olevan vaikutusta Lahden rakennusvalvonnan tulevaisuuden toiminnan kannalta.
- Rakennusvalvonnan tiimivastaavien nimitykset on saatu tehtyä. Rakennustarkastaja aloitti tehtävässään 1.5. ja lupa-arkkitehti aloittaa 1.10.
- Eläinlääkintähuoltolain muutoksen myötä myös eläinlääkinnän järjestäminen on muuttunut. Talouden osalta suunniteltua tasoa ei ole vielä saavutettu. Uusi päivystysmalli on käytössä. Päivystysaikaiset potilasmäärät ovat noin kuusinkertaistuneet.
- Jätehuollon työmäärä on ja tulee edelleen kasvamaan erittäin merkittävästi. Käsittelyajat ovat kasvamassa pitkiksi. Tämä kuormittaa voimakkaasti henkilöstöä ja lisäresursseja tulisi saada käyttöön. Tämä lisää henkilöstökuluja.

Talouden kuvaus

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota suurempina.
- Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota suurempina. Riski ylityksestä johtuu eläinlääkintähuoltolain muutoksesta ja uuden päivystysmallin vaikutuksesta eläinlääkinnän henkilöstökuluihin.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualue

Rakennusvalvonta

	Rakentamis- luvat	Purkamis- luvat	Maisematyö- luvat	Poikkeamis- luvat	Yhteensä
Q1-Q2/2025	164	8	25	22	219
Q1-Q2/2026	216	21	31	26	294

- Tammi-kesäkuussa myönnetyt rakentamislain mukaiset luvat ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna 34 %. Vertailussa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että vuonna 2025, etenkin vuoden alkupuolella, on myönnetty vielä paljon aiemman maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupia (Q1-Q2/2025: 115 kpl), joten todellisuudessa vuonna 2026 myönnettyjen lupien määrä on laskenut 12 % vuoden 2025 vastaavaan aikajaksoon verrattuna.
- Touko-kesäkuussa käytiin ennakkoneuvotteluja Orvokkitielle sijoittuvasta nuorten jalkapallohallista.
- Päivitetty rakennusjärjestys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa toukokuussa ja tuli voimaan 1.7. lähtien. Päivitykset ovat pääsääntöisesti pieniä täsmennyksiä ja korjauksia, jotka on havaittu tarpeellisiksi, kun uutta lakia on ehditty soveltaa reilun vuoden ajan.
- Rakennusvalvonta on pyrkinyt tiedottamaan aktiivisesti parvekekaidejärjestelmien turvallisuuspuutteista ja kiinteistöjen omistajien velvollisuudesta selvittää kaiteiden turvallisuus Onnettomuustutkinta-keskuksen antaman onnettomuusuhkailmoituksen johdosta.

Ympäristöpalvelut

- Valvontaohjelman 2025 toteuma ja suunnitelma vuodelle 2026 laadittiin ja hyväksyttiin rakennus- ja ympäristölupalautakunnassa, määräaikaivalvontaan liittyviä vuosiyhteenvetotietoja tarkastettiin ja tehtiin määräaikaistarkastuksia. Lautakunta teki yhden ympäristölupapäätöksen ja rauetti yhden ympäristöluvan.
- Pohjaveden tila 2025 -vuosikooste valmistui
- Lahden ja Hollolan pohjavesien yhteistarkkailun uuden toimintakauden kilpailutusprosessi on aloitettu.
- Kilpiäistenpohjan luonnonsuojelualueen kunnostushankkeessa kunnostettiin aluetta halkovaa kanavaa sekä kaivettiin 11 kpl allikoita. Hankkeeseen liittyvä yleisötilaisuus järjestettiin. Kunnostushanke saatiin päätökseen.
- Vedenlaatua seurattiin Vesijärvellä yhdellä automaattisella vedenlaatuasemalla ja 16 pienjärvellä näytteenotoin. Toteutettiin valtakunnallista leväseurantaa Lahden havaintopaikoilla.
- Osallistuttiin kaavatyöhön ympäristönsuojelunäkökohtien huomioimiseksi. Annettiin lausuntoja mm. maisematyöluvista, kaavoista ja rakennushankkeista.
- Ulkoilmanlaatua seurattiin yhteistarkkailusopimuksen mukaisesti Lahdessa ja Hollolassa. Ulkoilmanlaatu oli huonoa tai erittäin huonoa pölypitoisuuksien takia 25 vuorokauden aikana. Ilmanlaadusta tiedotettiin 11 kertaa. Ilmanlaatu Lahden seudulla 2025 –raportti valmistui.
- Meluilmoituspäätöksiä tehtiin 17 kpl.
- Käsiteltiin 118 kaupungin palautekanavan kautta tullutta palautetta.
- Delegointipäätös uusittiin uusi organisaatio ja virkanimikkeet huomioiden.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualue

Lahden ympäristöterveys 2026 Q1–Q2 (suluissa 2025 Q1–Q2)

Tammi-kesäkuussa ympäristöterveyden elintarvikevalvonnassa tehtiin 207 (222) tarkastusta, josta 198 (208) olivat säännöllisen valvonnan tarkastuksia, muut olivat uusintatarkastuksia, toiminnan aloittamiseen liittyviä tarkastuksia tai muita reaktiivisia tarkastuksia.

Terveysuojeluvalvonnassa tehtiin 78 (95) tarkastusta, joista 71 (84) olivat säännöllisen valvonnan tarkastuksia. Muut tarkastukset ovat terveyshaittaepäilyn perusteella tehtyjä tarkastuksia, tai muita reaktiivisia tarkastuksia. Tupakka- ja lääkelainmukaisia tarkastuksia tehtiin 9 (51) kpl.

Ilmoituksia/lupahakemuksia on käsitelty elintarvikevalvonnassa 77 (93) kpl, terveydensuojeluvalvonnassa 32 (30) kpl, ja tupakka- ja lääkelainvalvonnassa 10 (8) kpl. Elintarvikevalvonnassa otettiin 42 (92) näytettä tammi-kesäkuussa. Näytteenotto- ja mittauskertoja on ollut terveydensuojeluvalvonnassa 49 (64) kpl, joista 47 (50) kpl ovat liittyneet uima- ja allasvesien laadun tarkkailuun ja 0 (4) kpl talousveden laatuun. Terveysuojelu- ja elintarvikelain mukaisia hallinnollisia pakkokeinoja käytettiin tammi-kesäkuussa 2 (2) kertaa.

Tammi-kesäkuussa eläinlääkintähuollossa hoidettiin 2785 (1660) käyntiä. Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin 86 (88) kpl ja päätöksiä 30 (39) kpl. Eläintautilain mukaisia tarkastuksia tehtiin 2 (1) kpl.

Jätehuolto

- Valmisteltu jätehuollon palvelutaso ja pakollisen erilliskeräyksen laajentamissuunnitelma yhteistyössä Salpakierron ja kuntien kanssa. Jätelautakunta on hyväksynyt ehdotuksen ja lähettänyt sen lausunnoille.
- Valmistauduttu biojätteen erilliskeräyksen laajenemiseen 1.1.2028. Jätelautakunta on hyväksynyt ehdotukset ja lähettänyt ne lausunnoille.
- Lietesäiliöiden kartoitusprojektia ei ole pystytty jatkamaan. Kartoittamatta Lahti, Hollola, Asikkala, Heinola. Tiedot tarvitaan kuljetusten kilpailuttamista ja järjestämistä varten.
- Valmistauduttu Salpakierron sekajätteen kuljetuksiin. Kuljetukset ovat alkaneet 1.4. Heinolassa ja 1.6. Myrskylässä, Orimattilassa ja Pukkilassa. Hakemusten määrä on yli nelinkertaistunut lakisääteisten muutosten takia.

	Q1-Q2 2026	Q1-Q2 2025
Saapuneet hakemukset	1044 kpl	223 kpl
Päätökset	366 kpl	244 kpl
Päätösten käsittelyaika	89 päivää	14 päivää
Käsiteltyt kompostointi-ilmoitukset	2218 kpl	1117 kpl

Investointien tilannekatsaus

30.6.2026

INVESTOINTI- MENOT

7,2

milj. euroa

(KS+LTA:t: 21,7 %)

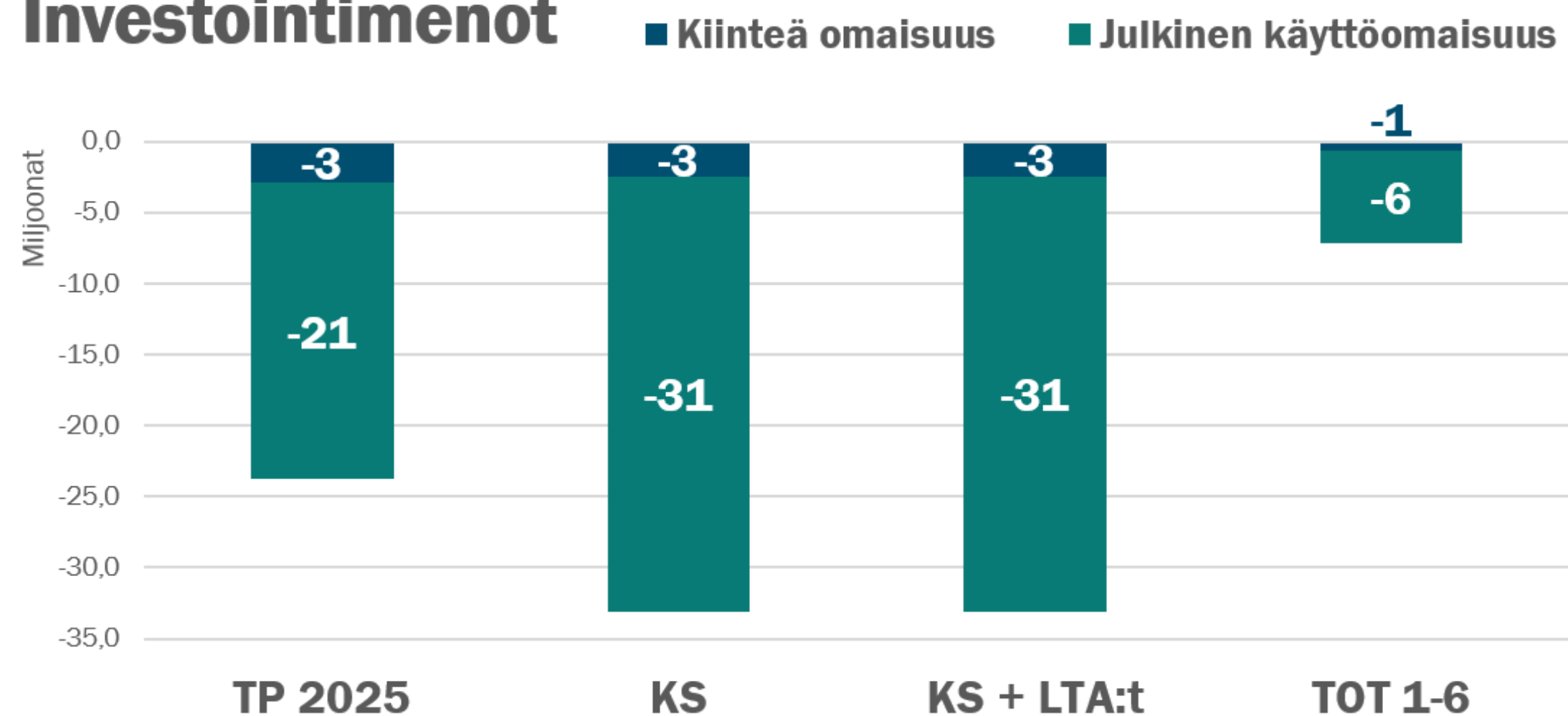
INVESTOINTI- TULOT

0,08

milj. euroa

(KS+LTA:t: 2,5 %)

Investointimenot

- Maan myynnin tuloja on kertynyt tammi-kesäkuussa noin 0,08 milj. euroa. Maata on myyty yhteensä 5,15 ha.
- Maan ostoihin on tammi-kesäkuussa käytetty 0,7 milj. euroa. Maata on hankittu tammi-maaliskuussa yhteensä 20,99 ha. Raakamaanhankinnan vuotuinen tavoite on 40 ha.
- Julkisen käyttöomaisuuden toteuma on noin 7,5 milj. euroa, joka on 21,2 % verrattaessa toteumaa ennusteeseen.
- Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit etenevät pääosin työohjelman suunnitelman mukaisina. Pässinsillan rakentamisen ja Niemen satama-alueen uudistamisen suunnitteluvaiheet ovat hieman viivästyneet ja siirtävät kustannuksia seuraavalle vuodelle. Toteuman ennustetaan jäävän alle talousarvion 1,6 milj. euroa.

Liitteet

- Hankkeiden toteutuminen
- Talouden toteuman seuranta yksiköittäin
- Sanastositteet

Hankkeiden toteutuminen

Raportti tarkastelujaksolla 1–6/2026 toteutusvaiheessa olleista ja päättyneistä projekteista

Ohjelma/Projekti				Pää- rahoittaja	Kokonais budjetti Euroa	Ulkopuol inen rahoitus Euro	Oma rahoitus Euroa	Toteuma Euroa	Kokonais- tilanne
	Organisaatio	Vaihe							
ICT-investointiesitys 2027 - Jätehuollon järjestelmä	Jätehuolto	Toteutus (P2-P3)		Oma ICT-investointi	852 000	0	725 464	588 892	Ei muutosta
ICT investointi 2026: Paikkatietojärjestelmän (Trimble Locus)	Kaupunkisuunnittelu	Toteutus (P2-P3)		Oma ICT-investointi	75 000	0	75 000	0	
ICT-investointiesitys 2027 - Ryhti-kumppanihanke, Trimble Locus alueidenkäytön käyttöönotto	Kaupunkisuunnittelu	Toteutus (P2-P3)		YM	217 432	124 480	92 952	0	
Paikkatietojärjestelmä: Asiointi.fi - Luvat kehittäminen	Kaupunkisuunnittelu	Toteutus (P2-P3)		Oma ICT-investointi	89 000	0	92 500	57 700	Ei muutosta
Ryhti-kumppanihanke: Asema- ja yleiskaavatoimintojen Ryhti-kehitys Trimble Locus-järjestelmään	Kaupunkisuunnittelu	Toteutus (P2-P3)		YM	46 500	11 500	35 000	2 656	Ei muutosta
Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelma 2025-2027	Kaupunkisuunnittelun yhteiset	Toteutus (P2-P3)		YM	112 500	90 000	22 500	54 053	Ei muutosta
Yleiskaavan tietomalli/Vapaat attribuutit	Kaupunkisuunnittelu	Päätttäminen ja jälkityöt (P3-P4)		Oma rahoitus	20 000	0	24 000	12 000	Ei muutosta
Kurtturuusun torjunta purppuranahakkasienellä - tutkimus	Kunnossapito	Toteutus (P2-P3)		Oma rahoitus	15 600	0	16 274	10 751	Ei muutosta
Kilpiäistenpohjan ennallistaminen- meidän yhteinen haasteemme	Rakennus- ja ympäristövalvonta	Toteutus (P2-P3)		Muu rahoitus	93 000	73 000	20 000	55 838	Ei muutosta
YP Vesijärvi Kymijärvi - hanke	Rakennus- ja ympäristövalvonta	Toteutus (P2-P3)		ELY	382 240	191 120	191 120	90 315	Ei muutosta
RV Erityissuunnitelmat DYN	Rakennus- ja ympäristövalvonta	Päätttäminen ja jälkityöt (P3-P4)		Oma ICT-investointi	55 000	0	55 000	9190	
Yhteensä (€)					1 958 272	490 100	1 349 810	881 395	

- Kokonaistilanne on liikennevalotieto projektin tilanteesta: vihreä=etenee suunnitellusti, keltainen=jonkin verran poikkeamia suunniteltuun, punainen=ongelmia projektin etenemisessä.
- Toteuma-sarake kertoo projektin kustannustoteuman projektin aloituspäivämäärästä lukien heinäkuun 2026 loppuun.
- Hankehakemuksesta ulkopuoliselle rahoittajalle alaisensa yksikön osalta päättää toimivaltainen viranhaltija, kun Lahden kaupungin omarahoitusosuus hankkeessa on 200 000 euroa tai sen alle. Kun Lahden kaupungin omarahoitusosuus ylittää 200 000 euroa, hankehakemuksesta päättää se lautakunta, jonka toimivaltaan asia kuuluu.

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Palvelualue*

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
⊕ Toimintatuotot	45 757 t. €	22 063 t. €	48,2%	23 694 t. €
⊕ Valmistus omaan käyttöön	514 t. €	40 t. €	7,7%	474 t. €
⊕ Toimintakulut	-65 535 t. €	-27 949 t. €	42,6%	-37 585 t. €
⊕ Toimintakate	-19 263 t. €	-5 847 t. €	30,4%	-13 416 t. €

Kaupunkiympäristön sitovuus

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
⊕ Toimintatuotot	27 564 t. €	14 276 t. €	51,8%	13 288 t. €
⊕ Valmistus omaan käyttöön	514 t. €	40 t. €	7,7%	474 t. €
⊕ Toimintakulut	-37 532 t. €	-15 014 t. €	40,0%	-22 519 t. €
⊕ Toimintakate	-9 454 t. €	-698 t. €	7,4%	-8 756 t. €

*Sisältää joukkoliikenteen

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Kaupunkiympäristön sitovuus

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	27 564 t. €	14 276 t. €	51,8%	13 288 t. €
☐ Myyntituotot	3 500 t. €	2 307 t. €	65,9%	1 194 t. €
☐ Maksutuotot	4 365 t. €	2 299 t. €	52,7%	2 067 t. €
☐ Tuet ja avustukset	434 t. €	47 t. €	10,7%	388 t. €
☐ Muut toimintatuotot	19 264 t. €	9 624 t. €	50,0%	9 640 t. €
☐ Valmistus omaan käyttöön	514 t. €	40 t. €	7,7%	474 t. €
☐ Toimintakulut	-37 532 t. €	-15 014 t. €	40,0%	-22 519 t. €
☐ Henkilöstökulut	-12 389 t. €	-6 514 t. €	52,6%	-5 874 t. €
☐ Palvelujen ostot	-21 621 t. €	-7 080 t. €	32,7%	-14 541 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 616 t. €	-796 t. €	49,3%	-819 t. €
☐ Avustukset	-162 t. €	0 t. €	0,0%	-162 t. €
☐ Muut toimintakulut	-1 746 t. €	-623 t. €	35,7%	-1 122 t. €
☐ Toimintakate	-9 454 t. €	-698 t. €	7,4%	-8 756 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Kaupunkiympäristön yhteiset

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintakulut	-911 t. €	-291 t. €	32,0%	-619 t. €
☐ Henkilöstökulut	-280 t. €	-150 t. €	53,6%	-130 t. €
☐ Palvelujen ostot	-216 t. €	-100 t. €	46,4%	-116 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 t. €	-15 t. €	181,0%	7 t. €
☐ Muut toimintakulut	-407 t. €	-26 t. €	6,5%	-380 t. €
☐ Toimintakate	-911 t. €	-291 t. €	32,0%	-619 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Kaupunkisuunnittelu

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	19 658 t. €	10 043 t. €	51,1%	9 616 t. €
☐ Myyntituotot	192 t. €	176 t. €	91,3%	17 t. €
☐ Maksutuotot	1 517 t. €	880 t. €	58,0%	636 t. €
☐ Tuet ja avustukset	154 t. €	0 t. €	-0,1%	154 t. €
☐ Muut toimintatuotot	17 795 t. €	8 987 t. €	50,5%	8 808 t. €
☐ Valmistus omaan käyttöön		3 t. €		-3 t. €
☐ Toimintakulut	-9 455 t. €	-3 556 t. €	37,6%	-5 899 t. €
☐ Henkilöstökulut	-4 647 t. €	-2 381 t. €	51,2%	-2 266 t. €
☐ Palvelujen ostot	-4 100 t. €	-871 t. €	21,2%	-3 229 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 t. €	-15 t. €	29,7%	-36 t. €
☐ Avustukset	-140 t. €	0 t. €	0,0%	-140 t. €
☐ Muut toimintakulut	-517 t. €	-288 t. €	55,9%	-228 t. €
☐ Toimintakate	10 203 t. €	6 490 t. €	63,6%	3 714 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Kaupunkitekniikka

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	4 805 t. €	2 854 t. €	59,4%	1 951 t. €
☐ Myyntituotot	2 870 t. €	1 968 t. €	68,6%	902 t. €
☐ Maksutuotot	202 t. €	249 t. €	123,3%	-47 t. €
☐ Tuet ja avustukset	273 t. €			273 t. €
☐ Muut toimintatuotot	1 460 t. €	637 t. €	43,6%	823 t. €
☐ Valmistus omaan käyttöön	514 t. €			514 t. €
☐ Toimintakulut	-20 464 t. €	-7 955 t. €	38,9%	-12 509 t. €
☐ Henkilöstökulut	-2 579 t. €	-1 344 t. €	52,1%	-1 235 t. €
☐ Palvelujen ostot	-16 006 t. €	-5 711 t. €	35,7%	-10 295 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 465 t. €	-742 t. €	50,6%	-723 t. €
☐ Muut toimintakulut	-414 t. €	-157 t. €	38,1%	-256 t. €
☐ Toimintakate	-15 145 t. €	-5 101 t. €	33,7%	-10 044 t. €

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
☐ Toimintatuotot	3 101 t. €	1 379 t. €	44,5%	1 722 t. €
☐ Myyntituotot	438 t. €	163 t. €	37,3%	275 t. €
☐ Maksutuotot	2 647 t. €	1 170 t. €	44,2%	1 477 t. €
☐ Tuet ja avustukset	8 t. €	47 t. €	582,5%	-39 t. €
☐ Muut toimintatuotot	9 t. €	0 t. €	0,2%	8 t. €
☐ Valmistus omaan käyttöön		37 t. €		-37 t. €
☐ Toimintakulut	-6 703 t. €	-3 212 t. €	47,9%	-3 491 t. €
☐ Henkilöstökulut	-4 883 t. €	-2 639 t. €	54,1%	-2 243 t. €
☐ Palvelujen ostot	-1 299 t. €	-397 t. €	30,6%	-901 t. €
☐ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 t. €	-24 t. €	26,8%	-67 t. €
☐ Avustukset	-22 t. €			-22 t. €
☐ Muut toimintakulut	-409 t. €	-151 t. €	37,0%	-258 t. €
☐ Toimintakate	-3 602 t. €	-1 796 t. €	49,9%	-1 806 t. €

Investointien toteuman seuranta (1 000 euroa)

Investointiryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
Investointimenot	-30 573 000 €	-6 477 706 €	21,2%
20 Julkinen käyttöomaisuus	-30 573 000 €	-6 477 706 €	21,2%
202 Elinvoimahankkeet	-8 000 000 €	-742 978 €	9,3%
203 Kadunrakennus	-14 618 000 €	-3 830 624 €	26,2%
204 Liikennevalot	-350 000 €		
205 Liikuntarakentaminen	-1 800 000 €	-874 497 €	48,6%
206 Satamat	-880 000 €	-202 785 €	23,0%
207 Ulkovalaistus	-2 700 000 €	-458 654 €	17,0%
208 Viheralueet	-2 225 000 €	-368 168 €	16,5%
Rahoitusosuudet	500 000 €		
20 Julkinen käyttöomaisuus	500 000 €		
Netto	-30 073 000 €	-6 477 706 €	21,5%

Investointiryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
Investointimenot	-2 500 000 €	-684 271 €	27,4%
10 Kiinteä omaisuus	-2 500 000 €	-684 271 €	27,4%
Investointitulot	3 000 000 €	75 343 €	2,5%
10 Kiinteä omaisuus	3 000 000 €	75 343 €	2,5%
Netto	500 000 €	-608 927 €	-121,8%

Investointiryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%
Investointimenot	-200 000 €		
22 Irtain omaisuus	-200 000 €		
228 Kaupunkiympäristö	-200 000 €		

Raportin sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimitelimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetoiti, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotasotai muu osakokonaisuus

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä